

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ**

Підрушняк Карина Вікторівна

УДК 811.111'37'373:[646:7.017.4]=111

Особливості лексико-семантичного поля «Колір» у сфері одягу (на матеріалі американських, британських, німецьких онлайн магазинів)

035- Філологія
035.04 Германські мови та
літератури (переклад включно) - англійська

Автореферат
магістерської роботи на здобуття
ступеня магістра філології

Миколаїв – 2020

Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Робота виконана на кафедрі англійської філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент
ВЛАСЕНКО Інна Василівна,
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Захист відбудеться 25 лютого 2020 р. о 9⁰⁰ годині на засіданні атестаційної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили (54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10).

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

За кольоронайменуваннями стоїть великий інформаційний потенціал, який є основою складної і багаторівневої колірної символіки. Багатопланова і неоднозначна семантика кольоронайменувань лежить в основі їх символіки і є джерелом численних асоціацій, які роблять їх елементом образної структури предметів. Лексико-семантичне поле – найбільша смислова парадигма, яка об'єднує слова різних частин мови, значення яких мають одну загальносемантичну ознаку.

До цього питання зверталися численні дослідники, починаючи з ХІХ століття: Г. Герне, М. Суровцева, Л. Грановська, В. Москович, І. В. Макеєнко, В. Юрик, Ю. Дюпіна, Н. Пелевіна, Б. Берлін, П. Кей, А. Вежбицька, які вперше провели ґрунтовне дослідження кольоропозначень, зробили великий внесок у розвиток зазначеного явища в лінгвістиці, у розробку проблематики лексико-семантичного поля «колір». Г. Герне вивчав слов'янські лексеми на позначення кольору. М. Суровцева і Л. Грановська досліджували історію кольоропозначень. Семантичне поле кольоронайменувань досліджували В. Москович, І. В. Макеєнко, В. Юрик, Ю. Дюпіна, Н. Пелевіна і Ю. В. Іванова. Б. Берлін і П. Кей досліджували етимологію кольору. Ю. В. Іванова, І. В. Макеєнко займалися класифікацією кольоропозначень. Ю. В. Дюпіна досліджувала класифікацією кольоропозначень, які передають відтінки кольору аналітично.

Отже, **актуальність** теми полягає у тому, що багатопланова і неоднозначна семантика кольоронайменувань, яка лежить в основі їх символіки і є джерелом численних асоціацій, використовується у різних сферах життя і постійно набуває нових ознак. Відповідно визначення особливостей лексико-семантичного поля «колір», що зумовлюються певною сферою використання кольору, вимагає подальшого дослідження, зокрема детального розгляду потребує визначення специфіки функціонування кольоронайменувань у сфері одягу.

Метою дослідження є виявлення особливостей лексико-семантичного поля «колір» у сфері одягу (на матеріалі американських, британських та німецьких онлайн магазинів).

Поставлена мета передбачає виконання таких **завдань**:

- висвітлити питання вивчення кольору і кольоронайменувань у лінгвістиці;
- аналізувати підходи до дослідження одиниць із кольорокомпонентом у мовознавстві;
- розкрити сутність поняття «лексико-семантичне поле» і визначити підходи до його вивчення;
- з'ясувати основні характеристики лексико-семантичного поля «колір» у сучасній лінгвістиці;
- виявити й описати специфіку окремо англійських та німецьких кольоронайменувань у сфері одягу (на матеріалі онлайн магазинів);
- збудувати дві окремі структури лексико-семантичного поля «колір» на основі вилучених англійських та німецьких кольоропозначень.

Об'єктом дослідження є лексико-семантичне поле «колір».

Предметом дослідження – особливості лексико-семантичного поля «колір» у сфері одягу (на матеріалі американських, британських та німецьких онлайн магазинів).

Методами дослідження, що застосовувались у роботі, є *описово-аналітичний*, що використовується для опису кольоропозначень; *елементи компонентного аналізу*, застосовані з метою розкладання кольоропозначень на мінімальні смислові одиниці – семи; *елементи порівняльного аналізу* для виявлення спільних та відмінних рис кольоронайменувань у досліджуваних мовах та *елементи кількісного аналізу*, застосовані при репрезентації кількісних показників у результатах дослідження. Для добору фактичного матеріалу дослідження було використано *метод суцільної вибірки*, який забезпечив вибір прикладів кольоропозначень жіночого та чоловічого одягу на матеріалі онлайн магазинів.

Матеріалом дослідження слугували онлайн магазини одягу: www.angelsjeans.com, www.gap.com, www.forever21.com, www.ralphlauren.com, www.bpm.com (британські та американські); www.asos.de, www.breuninger.com, www.c-and-a.com, www.impressionen.de, www.dc-belsen.de (німецькі).

Науковою новизною роботи є поглиблення опису лексико-семантичного поля «колір» в англійській мові шляхом вивчення особливостей функціонування кольоронайменувань у сфері одягу.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що його висновки та основні положення можуть бути використані в курсах лексикології (під час вивчення семантики), теорії мовознавства (з метою ілюстрації парадигматичних семантичних відношень), а також психолінгвістики.

Апробація магістерського дослідження. Основні положення магістерського дослідження були обговорені на Моголянських читаннях кафедри англійської філології Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Результати магістерського дослідження опубліковано у молодіжному науковому журналі «Студентські наукові студії», випуск 37 (81), 2020.

Обсяг і структура роботи. Кваліфікаційна робота загальним обсягом 87 сторінок (основний текст становить 75 сторінок) складається зі вступу, двох розділів з висновками до них, загальних висновків, списку використаних джерел (82 позиції) і додатків (4 сторінки). Робота містить 4 діаграми.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **Вступі** обґрунтовано вибір теми магістерської роботи, обґрунтовується її актуальність, розкрито наукову новизну дослідження, визначаються мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження, вказується практична цінність дослідження. Містяться відомості про обсяг і структуру роботи та наведено дані про апробацію результатів роботи.

Перший розділ магістерського дослідження «**Лексико-семантичне поле “колір” як своєрідна мозаїка слів**» складається з чотирьох підрозділів. У **підрозділі 1.1. «Дослідження поняття «колір» в лінгвістиці**» було детально висвітлено питання вивчення кольору і кольоронайменувань у лінгвістиці.

Лінгвістика кольору, що має власну теоретичну і методологічну базу, займаючись аналізом проблеми вивчення кольоропозначення і найменувань кольорів, накопичила певний досвід в дослідженні символіки і семантики кольору і його відтінків. Кольоропозначення відіграють неабияку роль у формуванні мовної картини світу, оскільки з кожним кольором у різних лінгвокультурних спільнот пов'язані певні асоціації. Досліджуючи етимологію кольору, учені Б. Берлін і П. Кей дійшли висновку, що майже 100% кольоронайменувань походять від назв предметів. Виявлення лексико-семантичних особливостей кольоропозначення і його символізму грає важливу роль у визначенні національно-культурної специфіки мовних засобів. Семантична багатоплановість символізму кольоропозначення тісно пов'язана з психологічним сприйняттям і має численні міжкультурні відмінності по відношенню до явищ і подій у житті людей.

У *підрозділі 1.2. «Підходи до дослідження одиниць із кольорокомпонентом у мовознавстві»* проаналізовано способи вивчення кольоропозначень, які існують у лінгвістичних дослідженнях.

Аналіз підходів до вивчення кольоронайменувань показав, що концепція лінгвістики кольору як самостійної наукової парадигми в сучасному мовознавстві набуває більш конкретних рис. Одним із підходів є *історичний*, який досліджує історію кольоронайменувань, а саме вивчення процесу їх формування та складу в певних період розвитку мови. *Порівняльний підхід* визначає подібність або відмінність національно-специфічних особливостей та колірних тонів у різних мовах. Підхід, який має на меті розгляд синтаксичних і морфологічних особливостей найменувань кольорів, є *граматичним*. Дослідження відмінностей між чоловічими та жіночими кольоропозначеннями представлені завдяки *гендерному підходу*. Також існує *психолінгвістичний підхід* до дослідження кольоронайменувань, який використовують психологи-лінгвісти, та стверджують, що в явищі кольору присутній об'єктивний початок (світло), суб'єктивний (зір), а також деякі психофізичні чинники. Лінгвістика кольору як наукова дисципліна має власну міцну теоретичну та методологічну базу. Вивчення та дослідження кольоронайменувань впродовж довгого часу призвело до утворення спеціалізованого концептуального апарату, допомогло сформулювати комплекс наукових проблем і перспективних завдань в теоретичному освоєнні лінгвокультурного феномена кольоронайменувань.

У *підрозділі 1.3. «Поняття “лексико-семантичне поле”»* основним завданням є розкрити сутність поняття «лексико-семантичне поле» та визначити підходи до його вивчення.

Лексико-семантичне поле містить певну групу слів або словосполучень, що мають одне спільне ядро поля. Одиниці лексико-семантичного поля залежно від свого значення перебувають на різній відстані від ядра поля. Ближче до ядра знаходяться одиниці, які належать до центру поля, мають високу частоту вживання і є зрозумілими для більшості людей, а найбільш віддалені одиниці складають периферію поля. Ідея дослідження лексики за семантичними полями належала Й. Тріру. Такі науковці як Й. Трір та Й. Л. Вайсгербер вважають, що семантичне значення слова не може бути правильно описаним без звернення до лексичних одиниць, що входять до того самого семантичного поля. Вчені довели, що лексико-семантичне поле має

свою структуру, але існує декілька теорій щодо структури. А. В. Набірухіна вважає, що до складу лексико-семантичного поля повинні входити слова різних частин мови на підставі змістовної подібності. На думку Ю. Н. Караулова, лексико-семантичне поле – група слів однієї мови, досить тісно пов'язаних одне з одним за змістом. Л. М. Васильєв вважає, що терміном лексико-семантична група можна позначити будь-який семантичний клас слів (лексем), об'єднаних хоча б однією загальною лексичною парадигматичною семою.

Найважливішим складовим компонентом лексико-семантичного поля є лексико-семантичні групи слів. Лексико-семантичні поля за широтою охоплення словникового матеріалу бувають різних видів. Тобто, поля мають можливість складатися з одиниць, які, напевне, можуть бути вираженими за допомогою різних частин мови.

У *підрозділі 1.4. «Лексико-семантичне поле “колір”»* з'ясовуються основні характеристики лексико-семантичного поля «колір» у сучасній лінгвістиці.

Вивчаючи значення кольоронайменувань, перш за все, необхідно звернутися до поняття асоціативного поля, яке окреслює загальні та спеціальні зв'язки. Згідно з теорією мовознавця Ш. Баллі, розрізняють близькі та далекі асоціації, свідченням чого є статистичне дослідження зв'язків кольоронайменувань. В основі теорії А. Вежбицької лежить ідея співвідношення кольору з його носієм, відповідно до якої, кольори в мові не є абстрактними, а пов'язані з важливими для людини об'єктами зовнішнього світу, що асоціюються з тим чи іншим кольором. Тому, отримати семантичне поле кольоропозначення є ймовірним тільки при зіставленні фізичного значення кольору з його концептом. До складу поля ми можемо віднести одиниці, які за граматичним показником виражені різними частинами мови, що мають спільну сему «колір».

Другий розділ – «Специфіка лексико-семантичного поля “колір”» – складається з чотирьох підрозділів. У *підрозділі 2.1. «Дослідження специфіки англійських кольоронайменувань у сфері одягу»* виявлено та описано специфіку англійських кольоронайменувань у сфері одягу (на матеріалі онлайн магазинів).

Значення деяких кольоронайменувань мають особливий зв'язок, що виникає між певними явищами, предметами та компонентами. Цей закономірний зв'язок – асоціація. Низка своєрідних кольоропозначень походить від назв рослин, тварин, мінералів і т. д. Проблема розуміння деяких кольорів зумовлюється національно-культурною специфікою, що виникає через обмеженість знань іншої культури. За граматичним показником кольоронайменування виражені переважно за допомогою іменників або іменникових словосполучень (що є характерною особливістю словотвору англійської мови) чи сполучень іменника з прикметником (*silver pine* – срібна сосна, *deep cobalt* – глибокий кобальт, *perfect turquoise* – ідеальна бірюза, *urban grey jungle* – міські сірі джунгли).

У *підрозділі 2.2. «Структура лексико-семантичного поля “колір” у сфері одягу на матеріалі британських та американських онлайн магазинів* збудовано структуру лексико-семантичного поля «колір» на основі

вилучених англійських кольоропозначень, які було розподілено між ядром, центром і периферією.

Однією з найважливіших ознак лексико-семантичного поля є його специфічна структурна організація, яка визначається розмежуванням ядерної, центральної та периферійної зон. Визначено, що периферійні елементи даного поля переважають над ядерними та центральними і характеризуються найменшою частотністю вживання та стилістичною забарвленістю значення. До центру входять найуживаніші слова з яскравим інтегральним значенням та мають спільне диференційне значення з ядром. Аналіз кольоронайменувань у сфері одягу продемонстрував, що найбільша кількість вилучених кольорів англійської мови належать до складу мікрополя «червоний», кольоронайменування якого виражені за допомогою багатьох відтінків: кораловий, рожевий, бордовий і т.д. Найменш розвинену та розгорнуту структуру англійських кольоропозначень має лексико-семантичне мікрополе «фіолетовий», оскільки фіолетовий – це поєднання червоного і синього кольорів, до яких у цьому дослідженні належить найбільша кількість елементів. Певна кількість кольоронайменувань знаходиться на перетині двох мікрополів. Прикладом цього може слугувати кольоронайменування, які виражені бірюзовим кольором, тому вони розташовані на перетині мікрополів «синій» і «зелений» (*lagoon – лагуна, quince – айва*).

У **підрозділі 2.3. «Дослідження специфіки німецьких кольоронайменувань у сфері одягу»** виявлено та описано специфіку німецьких кольоронайменувань у сфері одягу (на матеріалі онлайн магазинів).

Відзначимо, що 90 % німецьких кольоропозначень з'явилися завдяки зв'язку між окремими предметами або явищами, відображеними в свідомості людей, тобто, завдяки асоціації. 10 % кольоропозначень потребують ретельного аналізу для того, щоб зрозуміти значення досліджуваної одиниці. З точки зору приналежності кольоропозначень до різних частин мови, вони переважно відносяться до іменників, прикметників, сполучень іменника з прикметником чи сполучень прикметників. Низка зазначених кольоронайменувань містить єдину одиницю, виражену дієсловом (*löschen – видалити*).

У **підрозділі 2.4. «Структура лексико-семантичного поля “колір” у сфері одягу на матеріалі німецьких онлайн магазинів»** збудовано структуру лексико-семантичного поля «колір» на основі вилучених німецьких кольоронайменувань, які було розподілено між ядром, центром і периферією.

Аналіз німецьких кольоронайменувань у сфері одягу та створення лексико-семантичного поля на основі вилучених одиниць показав, що найбільш обширним є мікрополе «червоний колір», яке містить різноманітні відтінки червоного: багрянний, томатний і т.д. (*glutrot – багрянний, kastanienbraun – каштановий*). Найменш місткою та розвиненою є структура мікрополя «чорний колір», оскільки цей колір не має відтінків, а отже, створити асоціації, а згодом і кольоронайменування, є непростим завданням, оскільки, велика кількість кольорів сприймається через асоціацію. Деякі кольори викликали питання, тому що вони взагалі не відповідали дійсному кольору предмету асоціації (*Salbei – шавлія*).

ВИСНОВКИ

У роботі досліджувалися особливості лексико-семантичного поля «колір» німецькою та англійською мовами у сфері одягу (на матеріалі американських, британських та німецьких онлайн магазинів). Відповідно до поставлених завдань було розглянуто питання вивчення кольору і кольоронайменувань у лінгвістиці; проаналізовані підходи до дослідження одиниць з кольорокомпонентом у мовознавстві, розкрито сутність поняття «лексико-семантичне поле» і визначено підходи до його вивчення; розглянуто основні характеристики лексико-семантичного поля «колір» у сучасній лінгвістиці; описано специфіку англійських та німецьких кольоронайменувань у сфері одягу; збудовано дві структури лексико-семантичного поля «колір» на основі вилучених кольоронайменувань англійською та німецькою мовами.

У першому розділі було розглянуто поняття «колір» в лінгвістиці, підходи до дослідження одиниць з кольорокомпонентом, «лексико-семантичне поле» та досліджено специфіку лексико-семантичного поля «колір». До цього питання зверталася численна кількість дослідників протягом багатьох років: Г. Герне, М. Суровцева, Л. Грановська, В. Москович, І. В. Макеєнко, В. Юрик, Ю. Дюпіна, Н. Пелевіна, Б. Берлін, П. Кей, А. Вежбицька та інші. Зокрема, В. І. Іваровська виділяє десять основних кольорів: білий, червоний, синій, зелений, жовтий, коричневий, сірий, чорний, помаранчевий, фіолетовий. В основу цієї класифікації покладено принцип поділу за лексико-семантичним полем: всі перераховані кольори мають здатність входити до складу колірних полів. Спираючись на підхід дослідниці, в межах роботи було взято відповідні десять основних кольорів як ядерні одиниці лексико-семантичного поля «колір».

У лінгвістичних дослідженнях існують різні підходи та методи вивчення кольоропозначень: історичний, граматичний, когнітивний, гендерний, порівняльний та ін. Вони були представлені в теоріях таких лінгвістів та дослідників як Р. Лакофф, Д. Сімпсон, А. Таррант, Н. Бахіліна, А. Вежбицька, І. Макеєнко, А. Василевич, А. Кайбіяйнен, В. Ключова, Ш. Жаркинбекова та Р. Алімпієва. Наведені підходи до вивчення кольоропозначень відображають різні відносини і сприйняття людиною та соціумом слів з кольорокомпонентом.

Вченими з'ясовано, що лексико-семантичне поле має свою структуру, але існує декілька поглядів щодо цього питання. Найпереконливішим видається підхід А. А. Уфимцевої, яка вважає, що структура лексико-семантичного поля складається з ядра, центра і периферії. Ядро поля представлене спільною семою, тобто семантичним компонентом вищого ладу, що організовує навколо себе семантичне розгортання поля. Центр поля складається з одиниць, які мають інтегральне, спільне з ядром диференційне значення, а периферія поля включає одиниці, які є семантично найбільш віддаленими від ядра.

У другому розділі, використовуючи вилучені англійські та німецькі кольоронайменування зі сфери жіночого та чоловічого одягу (на матеріалі онлайн магазинів), було досліджено їх специфіку та створено дві власні структури лексико-семантичного поля «колір» англійських кольоропозначень та німецьких кольоронайменувань.

У ході дослідження ми розглянули приблизно 500 англійських предметів жіночого одягу та 400 предметів чоловічого одягу на матеріалі американських та британських онлайн магазинів. В цілому нами було виявлено 57 найменувань жіночого та 43 кольоропозначення чоловічого одягу. Також ми опрацювали приблизно 400 предметів жіночого одягу та 300 артикулів чоловічого одягу німецькою мовою. Було дібрано 62 кольоронайменування жіночого та 38 кольоропозначень чоловічого одягу шляхом суцільної вибірки.

Під час аналізу дібрані лексичні кольоронайменування було розподілено між ядром, центром і периферією (за теорією А. А. Уфимцевої). До *ядерної зони* було віднесено лексичні одиниці на позначення десяти основних кольорів: *білий, червоний, синій, зелений, жовтий, коричневий, чорний, помаранчевий, фіолетовий, сірий*, відповідно до чого лексико-семантичне поле «колір» ми представили у вигляді 10 мікрополів. Одним із критеріїв класифікації був поділ одиниць на *жіночий і чоловічий одяг*, тож результатом роботи стали поля відповідно для жіночого і для чоловічого одягу англійською та німецькою мовами. Звернувши увагу на те, що поля *жіночого одягу* вміщують більш розширену палітру одиниць, ніж поля *чоловічого одягу*, ми вкотре запевняємо себе в тому, що жінки мають здатність більш точно розрізняти кольоронайменування, ніж чоловіки. Цікавою особливістю є те, що кольоронайменування, які походять від назв жіночих предметів догляду, наприклад, *«rouge» (рум'яна)*, можна побачити в полі чоловічого одягу, але, в свою чергу, німецькі одиниці *«natürliches Rouge» (натуральні рум'яна)* та *«Lippenstiftrot» (червона помада)* зазначені серед одиниць поля чоловічого одягу. Досліджуючи одиниці, можна помітити одну закономірність – більшість одиниць *жіночого одягу* в обох мовах походять переважно від назв *рослин та харчових продуктів*, тоді, коли більшість лексем *чоловічого одягу* – від назв *мінералів та копалин*.

Порівнюючи обидві структури англійських та німецьких кольоропозначень можемо стверджувати, що вони мають як спільні риси, так і відмінні.

Спільною особливістю є те, що велика кількість вилучених кольоронайменувань є джерелом численних асоціацій, які роблять їх елементом образної структури предметів. Основна частина периферійних кольоропозначень в обох мовах походить від назв рослин, тварин, мінералів, копалин, харчових продуктів і т. д. 75 % одиниць, які складають центр поля, вважаються прикметниками вторинної номінації за способом передачі відтінків. Проблема розуміння деяких кольорів зумовлюється національно-культурною специфікою, міжкультурними відмінностями і бар'єрами по відношенню до певних явищ у житті людей різних країн, тому під час дослідження їх специфіки необхідним було звертатися до інтернет-ресурсу за додатковою інформацією. Певна кількість одиниць відрізняється своєю неповторністю та незвичністю. Деяким з них була властива специфічна семантика, символічна тільки для американців.

Більшість німецьких та англійських лексем виражені *іменником*, менша кількість одиниць – *прикметником*, а деякі одиниці мають атрибутивну структуру для вираження інтенсивності ознаки кольору. За граматичним показником ці одиниці виражені переважно за допомогою *іменникових словосполучень, сполучень іменника з прикметником чи сполучень*

прикметників. Всі ці ознаки відповідають та належать як і англійським одиницям, так і німецьким. Також, слід зазначити, що зона периферії в обох мовах містить більше одиниць, ніж ядерна та центральна зони обох структур лексико-семантичного поля колір. Зазначено, що найбільшу кількість дібраних кольоронайменувань в обох мовах становить *мікрополе «червоний колір»*, одиниці якого виражені за допомогою багатьох відтінків: *кораловий, рожевий, бордовий*, що є також спільною рисою.

Саме одиниці жіночого одягу відрізнялись великим різноманіттям кольоронайменувань. Деякі кольори викликали питання, тому що вони взагалі не відповідали дійсному кольору предмету асоціації.

Серед відмінних рис лексико-семантичного поля «колір» англійських кольоропозначень та лексико-семантичного поля «колір» німецьких кольоропозначень необхідно зазначити наступні. Структура лексико-семантичного поля *англійських елементів* має по 3 пропуски в категорії «*Центр*» у полі чоловічого (мікрополя «жовтий», «чорний», помаранчевий») та жіночого одягу (мікрополя «білий», «чорний», «помаранчевий»), адже дані елементи мають низький рівень частоти використання. Напротивагу англійській структурі, *німецька* має 5 пропусків в категорії «*Центр*» у полі чоловічого одягу (мікрополя «жовтий», «коричневий», «сірий», «помаранчевий», «фіолетовий») та 3 пропуски у полі жіночого одягу (мікрополя «жовтий», «чорний», «фіолетовий»). Кольорова семантика периферійних елементів частіше за все має асоціативний характер. Категорія «*Периферія*» англійських предметів жіночого одягу не представлена у двох мікрополях – «*чорний*» та «*фіолетовий*», тоді як серед артикулів чоловічого одягу периферійних елементів немає тільки в одному мікрополі – «*фіолетовий*». В свою чергу категорія «*Периферія*» німецьких одиниць не представлена тільки у 1 мікрополі жіночого одягу – «*чорний*». Порівняно з німецькою структурою, до *центру* англійських одиниць чоловічого одягу належить більша кількість назв кольорів – 14 елементів, до *центру* лексико-семантичного поля жіночих одиниць – 27. Тоді, коли до категорії «*Центр*» німецьких одиниць належить найменша кількість кольоронайменувань чоловічого одягу – 8 елементів, жіночих одиниць – 17. Структура лексико-семантичного поля «колір» англійських кольоропозначень має майже однакову кількість периферійних одиниць: 29 елементів чоловічого одягу і 30 одиниць жіночого, в свою чергу лексико-семантичне поле німецьких кольоропозначень має 30 одиниць чоловічого одягу і 45 категорій жіночого.

Лексико-семантичне поле «колір» англійських кольоропозначень має найменшу кількість одиниць в мікрополі «фіолетовий колір» (2 одиниці), а в структурі поля німецьких кольоронайменувань найменш розвиненим є мікрополе «чорний колір» (2 одиниці).

Необхідно зауважити, що зазначені англійські та німецькі кольоронайменування також мають відмінні риси у своїй структурі. Так, німецькі колірні поля характеризуються низкою словосполучень та складними дво-трьохкомпонентними лексемами, тобто одиницями, які складаються з двох окремих основ-прикметників, де перша основа передає відтінок, а друга – виражена за допомогою основних кольорів, які належать до ядерної зони, але це є особливістю граматичної будови німецької мови, більшість слів якої мають

складну структуру. Напротивагу німецькій мові, англійські кольоропозначення мають більш просту структуру. Здебільшого вони є однокомпонентними простими лексемами, вираженими у формі простого іменника або прикметника. Подекуди також можна зустріти словосполучення з іменниками в якості стрижневого слова. Єдиною одиницею, вираженою дієсловом, є німецьке кольоропозначення «löschen» (видалити).

Під час аналізу з'ясувалося, що певна кількість кольоройменувань перебуває на перетині двох мікрополів. Через обмежений обсяг роботи цьому питанню не було приділено достатньо уваги, що можна окреслити як перспективу подальшого дослідження.

АНОТАЦІЯ

Підрушняк К.В. Особливості лексико-семантичного поля “Колір” у сфері одягу (на матеріалі американських, британських, німецьких онлайн магазинів). – На правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття ступеня магістра філології за спеціальністю 035-Філологія 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно) – англійська. – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 2020.

Сучасні лінгвістичні наукові роботи присвячені вивченню кольоронайменувань. Науковці провели ретельне дослідження кольоропозначень, зробили великий внесок у еволюцію цього явища в лінгвістиці, у розробку проблем лексико-семантичного поля «колір». Робота присвячена опису лексико-семантичного поля «колір» шляхом вивчення особливостей англійських та німецьких кольоронайменувань у сфері одягу. На основі кольоропозначень уважно розглядається їх специфіка та будується структура лексико-семантичного поля «колір» у галузі одягу. Велика кількість аналізованих кольоропозначень є джерелом численних асоціацій, що роблять їх елементами образної структури предметів. Отримані результати свідчать про те, що деякі нестандартні кольоропозначення походять від назв рослин, тварин, мінералів та копалин. За граматичним показником вони виражені переважно за допомогою іменникових словосполучень. Слід зазначити, що периферійні елементи даного поля переважають над ядерними та центральними і характеризуються найменшою частотністю вживання та стилістичною забарвленістю значення. До центру входять найуживаніші слова з яскравим інтегральним значенням. Структури мають пропуски в категорії «Центр», оскільки ці елементи мають низький рівень частоти використання.

Ключові слова: кольоронайменування, лексико-семантичне поле «колір», ядерна зона, центральна зона, периферійна зона, структура лексико-семантичного поля «колір».

АННОТАЦИЯ

Пидрушняк К.В. Особенности лексико-семантического поля “Цвет” в сфере одежды (на материале американских, британских, немецких онлайн магазинов). – На правах рукописи.

Магистерская работа на соискание степени магистра филологии по специальности 035-Филология 035.04 Германские языки и литературы (перевод включительно) – английский. – Черноморский национальный университет имени Петра Могилы, Николаев, 2020.

Современные лингвистические научные работы посвящены изучению цветоименований. Ученые провели тщательное исследование цветообозначений, внесли большой вклад в эволюцию этого явления в лингвистике, в разработку проблем лексико-семантического поля «цвет». Работа посвящена описанию лексико-семантического поля «цвет» путем изучения особенностей английских и немецких цветоименований в сфере одежды. На основе цветоименований внимательно рассматривается их специфика и строится структура лексико-семантического поля «цвет» в области одежды. Большое количество анализируемых цветообозначений является источником многочисленных ассоциаций, которые являются элементами образной структуры предметов. Полученные результаты свидетельствуют о том, что некоторые нестандартные цветообозначения происходят от названий растений, животных, минералов и ископаемых. За грамматическим показателем они выражены преимущественно с помощью именных словосочетаний. Следует отметить, что периферийные элементы данного поля преобладают над ядерными и центральными и характеризуются наименьшей частотностью употребления и стилистической окрашенности значения. В центр входят наиболее употребляемые слова с ярким интегральным значением. Структуры имеют пробелы в категории «Центр», поскольку эти элементы имеют низкий уровень частоты использования.

Ключевые слова: цветоименования, лексико-семантическое поле «цвет», ядерная зона, центральная зона, периферийная зона, структура лексико-семантического поля «цвет».

SUMMARY

Pidrushniak K. V. Features of the Lexical-Semantic Field "COLOR" in the Domain of Clothes (on the basis of American, British, German online stores). – Manuscript.

The thesis for the Masters Degree in Philology, speciality 035 – Philology 035.04 – German languages and literature (translation included) - English. – Petro Mohyla Black Sea National University. – Mykolaiv, 2020.

Modern linguistic researches are dedicated to the study of color names. Investigators have conducted a thorough research of color names, made a great contribution to the evolution of this phenomenon in linguistics, in the development of the problems of the lexical-semantic field "color". The paper focuses on the description of the lexical-semantic field "color" by means of studying the features of the English and German color names in the domain of clothes. On the basis of color names, their specifics is closely viewed and the structure of the lexical-semantic field "color" in the domain of clothes is created. A large number of color names under the analysis are the source of numerous associations that make them elements of a figurative structure of objects. The results show that some of the non-standard color attributes derive from the names of plants, animals, minerals and fossil. In terms of

grammar they are almost all expressed by noun phrases. It should be noted that the peripheral elements of this field dominate over the nuclear and central ones in the research, but they are characterized by the least frequent usage and stylistic color value. The central zone includes the most commonly used words with bright integral values. The structure has many gaps in the central zone, assumingly because these elements are characterized by a low frequency of usage.

Key words: color names, lexical-semantic field "color", nuclear zone, central zone, peripheral zone, structure of the lexical-semantic field "color".